TOVERI

Lännen suomalaisen työväen itsenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI K. E. HEIKKINEN
A. N. KOSKELA.

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and contiuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuu. kautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi.... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta...$6.50 6 kuukautta...$..50

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Senaatti tehtävissään

Kongressissa on viime aikoina pohdittu kysymystä sodan rahastamisesta tavalla ja toisella ja nähtävästi käy loppujen lopussa siten, että mikäli sotavaroja hankitaan muilla keinoilla kuin lainoilla, tullaan ne ottamaan verottamalla "yhteisen kansan" elintarpeita, eikä asettamalla sisäänluloveroa, joka olisi paras ja käytännöllisin keino sotavarojen hankkimiseksi.

Esitys on nyt senaatin peukaloitavana, ja nähtävästi siitä karsitaan pois kaikki ne kohdat jotka asettaisivat verot sellaisille hyödykkeille, joita käyttää etupäässä varakkaampi luokka.

Kahville, sokerille ja muille jokaisen käyttämille elintarpeil'e tulee nähtävästi suhteellisesti korkeampi vero kuin muille tarvikkeille. Mutta sen sijaan näyttää suurten sisääntulojen erikoisverotus kuivuvan kuivumistaan ja kai loppujen lopuksi jää kokonaan pois.

Mutta mitäpä muuta voisi odottakaan. Senaatti on täyttämässä sitä tehtävää joka sille luokkansa edustajana kuuluu: vartioimassa luokkansa sotasaaliita. Siitä viiden biljoonan dollarin saaliista, jonka hallitus ensi hädässä heitti sotakorpeille, pitää tämän maan saalistajaluokan saada suurimman osan ilman että tarvitsisi maksaa takasin sotakuluina yhtään senttiä. Eihän sotaa kannattaisi käydäkään ellei siitä olisi hyötyä.

Äskeisen tapahtuman jälkeen

Mitä lähemmäksi asevelvollisuuspakon toteuttaminen tulee, sitä enemmän aletaan vaatia selityksiä siitä ja sitä lähemmin tunnustaa se kauhea vaara, jonka alaiseksi on antauduttu silmät ummessa. — Nukkuvan työväestön tavallinen tapa seurata tärkeimpiäkin asioita.

Kun asevelvollisuuslakia laadittiin, niin selitettiin työväen sanomalehdistön taholta mikä vaara silloin uhkasi, mutta vain mitättömän pieni osa työväestöstä otti ollenkaan huomioonsa koko juttua ja nekin jotka ottivat, eivät pitäneet vaaraa juuri minkäänlaisena, hymähtelivätpä vain, että ei siitä mitään tule. Mutta nyt kun aseitten kalina alkaa jo kuulua korviin, heräävät nekin, joita ei tähän saakka ole saanut edes hereille, puhumattakaan siitä, että heitä olisi saanut järjestyneeseen toimintaan silloin kun vielä oli toiminnan aika. Mutta miten he menettelevät herättyään? Aivan samoin kuin palavassa huoneessa heräävä menettelee: ovat vallan sekasin. He juoksevat suin päin seinään, käsittämättä ollenkaan mitä pelastuksen mahdollisuuksia on. Ja he syyttävät etupäässä niitä jotka ovat uhranneet kaikki voimansa heidän herättämisekseen, mutta joiden herätyksistä huolimatta he ovat katsoneet sopivimmaksi nukkua. He pitävät syyllisinä niitä, joiden onnettomuuteen he itse ovat syyllisiä.

Heräämätön työväestö on syyllinen siihen, että herännytkään ei voinut itseään pelastaa. Mutta ne joita ei millään ole saanut yhtymään työväenliikkeen mukaan, ovat suulaimpia sen syyttämisessä siitä, että se ei estänyt asevelvollisuuspakkoa.

Miten epäjohdonmukaista menettelyä. Eihän työväenliike voi saada muuten mitään aikaan kuin ainoastaan työväestön itsensä kautta, toisin sanoen: työväestö torjuu itseään uhkaavat vaarat oman liikkeensä kautta, ja jos ei siis saada työväestöä yhtymään liikkeeseen, niin liike jää voimattomaksi. Ja juuri siten on laita täällä. Täkäläistä työväestöä ei saatu millään hereille; se nukkui itsepintaisesti ja nukkuu edelleenkin, vaikkakin se vaistomaisesti käsittää nyt mihin se on johdettu.

Niiden menettely jotka suinpäin syöksevät yksityisinä toimimaan nyt, on kaikkea muuta kuin järkevää ja tuloksellista. Yksityisten hajanainen toiminta vihollisen järjestettyä mahtia vastaan ei tuota mitään tuloksia työväestölle. Se saattaa saada aikaan mellakoita ja verenvuodatuksia, saattaa tehdä marttyyrejä, mutta työväenliikkeen menettelyksi se ei kelpaa.

Raivoisimpienkin täytyy selvittyään myöntää, että heidän ankarimmatkin ponnistuksensa eivät olleet mistään merkityksestä siksi, että työväestö yleisesti ei käsittänyt tehtäväänsä. Niin kauniilta kuin yksityisten uhrautuvaisuus eräissä tapauksissa näyttääkin, niin mielellään kuin niille antaisikin tunnustuksen uhrautuvaisuudestaan ja tarmokkuudestaan, täytyy sittekin surukseen tunnustaa, että toiminta oli kohdistettu harhaan. Tarkoitus oli hyvä, mutta tietämättömyys ja vihollisen voiman allearvioiminen johti harhaan. Ulkopuolella työväenliikkeen toiminnan menevät yksityisten ankarimmatkin ponnistukset hukkaan, sillä niiltä puuttuu puitteita, joissa uhraukset voisi muuttaa käytännölliseksi voimaksi.

Avoin tulikin saattaa synnyttää paljon lämpöä ja jos se vaikuttaa veteen, paljon höyryäkin, mutta höyryn käyttövoimaksi muodostuminen on mahdollinen vain koneessa; sen täytyy virrata tarkoin määriteltyjen ja jo etukäteen tarkoin tunnettujen suhteitten alaisena, muuten se saattaa saada aikaan vain päinvastaisia tuloksia.

Amerikan työväenliike ei ollut tehtävänsä tasalla. Se ei käsittänyt ollenkaan niitä kiristyssuunnitelmia joita sen vihollinen hautoi. Se ei tuntenut niitä yhteiskunnallisia suhteita joiden alaisena eletään, eikä se niin ollen voinut menetelläkään toisin kuin se menetteli. Sekin vähäinen joukko, joka käsitti aseman ja olisi osannut toimia sen vaatimusten mukaan, oli pakotettu vastoin tahtoaan näkemään ponnistuksiensa tuloksettomuuden. Ja niiden asema onkin kamalin jotka ovat tietoisia; niitä painaa kaikkein raskaammin se että työväestöä ei saatu hereille.

Kamalalta tuntuu asema, mutta missä on pelastus siitä? Kun tähän saakka ei ole saatu työväestöä muodostamaan taistelukuntoista järjestöä, niin onko sellaisen muodostaminen nyt mahdollinen? Kun tähän saakka ei ole saatu työläisiä järjestymään edes taloudellisiakaan oikeuksiaan valvomaan, niin onko mahdollista, että se kykenisi nyt yhtäkkiä muodostamaan sellaisen järjestön, jonka voima ajaisi takaisin ne tuhoa ennustavat pilvet jotka jo ovat kokoontuneet kansakuntamme valtiolliselle taivaalle, ja joiden salamat polttavat suuren osan tämän maan työväestön nuorisoa?

Voimme jättää tähän vastaamatta. Mitä hyvänsä ajatellaankaan, mitä hyvänsä suunnitelaankaan, vain yksi suunnitelma on jostakin merkityksestä: työväestön täytyy järjestyä ja järjestöinä eikä yksityisinä laatia suunnitelmansa. Vasta silloin muodostuu se pohja, jolla yksityistenkin toiminta voi tuottaa tuloksia.

Historialliset esimerkit ovat juuri tällaisina aikoina mitä suurimmasta arvosta. Venäjän työväestö taisteli vuosikausia, taisteli aina katusuluille saakka, mutta sen taistelu tuotti verrattain vähän tuloksia kun järjestymismahdollisuutta ei ollut. Vasta nyt kun se voi järjestyä, saa sen taistelukin toisen luonteen. Järjestyminen katusuluilla ei ole mahdollinen, joskin herääminen saattaa tapahtua sielläkin. Ja tämän maan työväestö näyttää saavan jakaa venäläisten kohtalon. Eroitus on vain siinä, että täällä olisi ollut tilaisuus järjestyä ja välttää katusuluille joutuminen, mutta täällä ei työväestö ottanut sitä toteuttaakseen. Venäläinen työväestö vuodatti vertaan katusuluilla vuosikausia, saadakseen järjestymisoikeudet; täkäläinen työväestö luopuu vapaaehtoisesti järjestymisoikeuksistaan ja ajaa itsensä katusuluille sen valtiollisen taantumuksen pakottamana, joka täällä nykyisin on nousemassa.

Työväestön henki ja veri on halpaa siihen saakka kun se ei osaa itse järjestyä sitä suojelemaan. Ja siksi kunnes enemmistö edes käsittää sen, on vähemmistönkin mahdoton suojella itseään, niin tietoinen kuin se olisikin siitä, miten se olisi mahdollista.

"Vatsan puolueeko?"

Kun me väitämme että työväenluokka kärsii elintarpeiden puutetta, että se "näkee nälkää", sataa vastaväitteitä vastustajiemme puolelta.

Työväenluokkako näkee nälkää! Mutta missä? Missä maassa, minkä kansan keskuudessa, millä paikkakunnalla?

Me emme väitä, että nälkä hävittää ja tuhoaa kansaa samalla tavalla kuin muinoin, esim. pimeällä keskiajalla, jolloin jokainen katovuosi reunusti maantiet nälkään kuolleilla ihmisruumiilla ja antoi papeille uutta aihetta puhua "Jumalan syntituomiosta." Tiedämme hyvin, että sellainen nälänhätä on käynyt yhä harvinaisemmaksi ja että se ei sivistysmaissa milloinkaan esiinny. Kuitenkin väitämme, että tuhannet, kymmenet tuhannet työläiset nälän kiduttamina kuolevat.

Ne palkat, joita työläisille maksetaan, ovat niin pienet, että työläiset niillä eivät voi itseään ravita niinkuin pitäisi. Heidän työnsä on uuvuttavaa, raskasta. Se kuluttaa yhtä paljon hermoja kuin lihaksiakin ja heidän pitäisi saada ravitsevaa ruokaa pysyttääkseen voimiaan tasapainossa. Mutta se korvaus, jonka he työstään saavat, on niin naurettavan pieni, että sen avulla on mahdoton antaa ruumiin elimille täyttä korvausta niistä ponnistuksista, joihin ne työtä suoritettaissa ovat olleet pakotetut.

Ken vaan puolueettomasti tarkastaa elintarpeitten hintoja ja niitä vertaa työpalkkoihin on pakotettu tunnustamaan, että nälkä on se paha, joka herkeämättä työväenluokkaa ahdistaa. Virallinen tilastokin, mikäli sitä tähän nähden on käytettävissä, todistaa tämän epäämättömästi.

Jos elämä tällaisten olosuhteitten vallitessa on yksinäiselle työläiselle vaikeata, miten paljon vaikeampaa se sitten onkaan perheen elättäjälle! Voidakseen ravita lapsiaan, täytyy hänen omaa ravintoaan yhä niukentaa.

Nykyisessä yhteiskunnassa joutuu paras liha, maukkaimmat hedelmät, kunnollisin ja ravitsevin ruoka niille, jotka eivät milloinkaan tee työtä enemmän päällään kuin käsilläänkään sitä ansaitakseen — ihmisille, jotka eivät ihmiskunnalle tee pienintäkään hyötyä. Niin kauan kun asiat täten ovat, ei tietenkään mitään kunnollista jää niille, jotka työtä tekevät. Heille kuuluu sitkein ja mädännein liha, elttaantunein voi ja vetisin maito.

Kun porvariston johtavat kynäsankarit oikeen tahtovat meitä herjata, luulevat he keksineensä jotakin erinomaisen sattuvaa kutsumalla meitä "vatsan puolueeksi."

Hyvä on, me muodostamme "vatsan puolueen!" — Onko siinä ehkä jotakin pahaa?

Työläiset kärsivät, heidän ruumiinsa kun ei saa niin paljon ruokaa, kun heidän raskas työnsä edellyttäisi. Äiti, joka tulevaa sukupolvea itsessään kehittää, ei korkeaan tehtäväänsä täysin sovi, ellei hän saa ravitsevaa ruokaa tarpeeksi. Pienet lapset käyvät heikoiksi, hennoiksi ja verettömiksi, elleivät kasvuvuosinaan saa tarpeeksi ruokaa ja tulevat kovin alttiiksi keuhkotaudin ja muiden sairauksien hyökkäyksille. Ja kun työläinen kaiken tämän näkee, tulisiko hänen sitten vaijeta ja tyytyä niihin muruihin, mitä heille kapitalismin pöydältä putoaa, mitä heille hyvästä suomastaan haluaa saita isäntä luovuttaa?

Vatsan puolue! — Niin, sitä me olemme.

Ilveilköötmeille ja herjatkoot meitä sen kun haluavat nämät täysimahaiset herrat, joilla palveluksessaan on kokonaiset joukot kokkeja ja passareita! Heidän pilkkansa ei meitä liikuta! Asiamme edistyy, aatteemme leviävät — me valmistamme aikaa, jolloin nälkää maanpäällä ei tunneta.

Kun työväenluokka kerran oppii tuntemaan oikeutensa ja voimansa, silloin ei se enään tyydy nälkää nähden tekemään koko elämän yhdeksi ainoaksi juhla-ateriaksi riistäjilleen. Ei! Silloin palauttaa se rikkaudet sille luokalle, joka ne on luonut, silloin luo se yhteiskuntajärjestelmän, joka tekee mahdolliseksi tuotannon ja koko taloudellisen elämän järjenmukaisen järjestämisen, silloin rakentaa se tuotteitten jaon toisille perusteille kuin nykyään. Silloin saa jokainen hyödyllinen yhteiskunnan jäsen nauttia kaikkea tarpeensa mukaan ja niitä toisia — hyödyttömiä — ei enään tule löytymään. — "Le Socialismen" muk.

Yleisiä uutisia

Suomalaisia vangittu kutsuntakirjoituksesta kieltäytymisestä

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

Calumet, Mich., 5 p. kesäk. — Keweenaw kauntissa on eilen vangittu kaksi miestä asevelvollisuuslakia vastustavan agitatsionikirjallisuuden levittämisestä. Molemmat vangituista ovat Suomessa syntyneitä. — San Francisco Examiner.

Butten rettelöt.

Butte, Mont., 6 p. kesäk. — Eilen asevelvollisuus-vastaisen mielenosoitusmellakan yhteydessä vangitut ovat seuraavat:

John Korpi, Alfred Heinonen, Mrs. L. Bohi, John Penrose, Peter H. Virtanen, James Norton, Andy Grossman, Oscar Strom, Thomas Mulrenan, Mike Donlan, Nick Toomey, Tom Caplis, Tom Ryan, Lynn Cole ja sen lisäksi ovat poliisit vanginneet Dennis Harringtonin, Frank Rodgersin, John Coffeyn, Pat Gilcoynen, Onnie Piskin ja Albert Georgen syytettyinä osallisuudesta "salaliittoon" joka yritti estää kutsuntakirjoituksen toimittamista sitä vastustavalla agitatsionilla ja aijotulla mielenosoituskulkueella.

Asevelvollisuuden vastustajien paraadi havaittiin ensin Thornton hotellin kohdalla, jolloin siihen nähtävästi kuului noin 400 eli 500 marssijaa, enimmäkseen suomalaisia kulkien neljä henkeä rinnakkain. Paraadi pysähtyi suomalaisen haalin edustalle, jolloin jokin suomalainen puhui suomeksi yleisölle. Mielenosoituskulkue jatkoi sitten kulkuaan eteenpäin kääntyen Quartz-kadulle.

Poliisiasemalle saapui tieto siitä ja paikalle lähetettiin kahdella automobiililla poliiseja ja kulkueen johtajat napattiin paikalla kiinni. John Korpi vastusti hiukan vangitsemista mutta antautui pian, sitävastoin hänen mukanaan ollut nainen nosti aika mellakan yrittäen kynsiä poliiseja. Kun Korpi näytti piilottelevan aseita vaatteittensa alla vetivät poliisit hänen takkinsa liepeen syrjään ja silloin tuli näkyville punanen lippu, jota Korpi kantoi takkinsa alla nähtävästi toivoen saavansa myöhemmin rohkeutta vetää se liehumaan ilmaan. Korpi ja nainen, joka ilmotti myöhemmin nimekseen Mrs. L. Bohi vietiin poliisiasemalle ensimäisessä automobiilissa.

Paikalle kerääntyi suuri väkijoukko, ehken kymmentuhansiin nouseva. Väkijoukko pian alkoi ilmaista vihamielisyyttään poliiseille. Buttessa olevan sotaväen päällikkö majuri Maloney kiipesi Lännen Kaivantomiesten Union entisen haalin vastapäätä sijaitsevan rakennuksen katolle, josta korkealla äänellä julisti, ettei mitään mielenosoituksia sallita ja että jokainen joka yrittäisi puhua hallitusta vastaan vangittaisiin paikalla. Sen jälestä hän määräsi yleisön hajautumaan 15 minuutin kuluessa päättäen seuraavaan uhkaukseen: "Te, jotka olette vain katselemassa menkää syrjään ja me pidämme huolen toisista!" Sotaväkeä oli kaksi komppaniaa saapunut sillä välin postikonttoorin läheisyyteen, josta sitten lähetettiin 32 miehinen osasto North Main kadulla hajottamaan väkijoukkoa. Sotaväkeä vastaan ei yleisö tehnyt vastarintaa.

Poliisivirkailijat ovat selittäneet mielenosoituspuuhaan osanottajien osaksi olleen irlantilaisen Pearce-Connolly klupin jäseniä, loput i. w. w.-läisiä ja suomalaisia. Dennis Harringtonin, joka oli poliisina vähän aikaa sosialistimajuri Duncan hallitessa väittävät viranomaiset kuuluneen mielenosoituspuuhan johtajiin. Hän on vangittu muitten muassa.

Kaikki vangitut ovat pidetyt eristettyinä, eikä ketään ole laskettu heitä katsomaan. Takaussummaksi on määrätty $20,000. Hallituksen piirisyyttäjä Wheeler on selittänyt, että vangitut tulevat saamaan tilaisuuden oikeudessa esittää todisteet viattomuudestaan.

Edellälueteltujen lisäksi on salapoliisi Casey vanginnut erään Einari Kangas nimisen asevelvollisuuskutsunnasta pois jääneen nuorukaisen. Kangas oli tuntematta salapoliisia kerskunut sivuuttaneensa kutsuntakirjoituksen, eikä aikovansa mennäkään kirjoittamaan. Hän luonnollisesti joutui silloin kiinni. — Butte Miner.

Seattlen työväestö tukee asevelvollisuuden vastustamisesta vangittuja.

Seattle, 7 p. kesäk. — Työväen unioitten keskusneuvosto (Central Labor Council) on hyväksynyt ehdotuksen toimenpiteisiin ryhtymiseksi, jotta saataisiin taatuksi asevelvollisuutta vastustavan kirjallisuuden levittämisestä syytettyinä vangituille, Hulet Wells'ille, Sam Sadlerille, Aaron Fislermanille ja R. E. Rice'lle oikeudenmukainen tutkinto. Asiaa hoitamaan valittiin 5-miehinen komitea. Asiaa käsiteltäessä puhujat vakuuttivat, etteivät syytetyt ole saaneet puolueetonta kuulustelua.

Californiassa vangittu asevelvollisuusvastaisen kirjallisuuden levittäjä.

Sacramento, Cal., 6 p. kesäk. — Salapoliisit Hallinan ja Ryan vangitsivat erään I. W. W. liittoon kuuluvan Rufus Barringer nimisen miehen, jonka syytetään levittäneen asevelvollisuusvastaisia lentolehtiä ja ilmoituksia. Hän myönsi syytöksen todeksi. Hän selitti liimailleensa katulyhtypaaluihin asevelvollisuusvastaisia ilmoituksia Sacramentossa sekä viimeksi Folsomin kauppalassa ja sen seuduilla.

NORJAN TYÖVÄKI LIIKKEELLÄ.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

voitettiin vaarallisesti sapelilla ja kymmenet saivat lievempiä vammoja.

Sosialistien vasemmistoryhmä päätti myöhemmin kehottaa työläisiä kautta koko maan tekemään yleislakon, mutta kehotukseen eivät yhtyneet toiset työväen järjestöt ja tiistaina työstä lakanneet työläiset ovat palanneet tänään tehtaisiin työpaikoilleen.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.

VARUSTELUT AMERIKALAISTEN LÄHETTÄMISEKSI SOTARINTAMAAN.

(Jatkoa ensimäisettä sivulta)

hukan. Hyökkäävät vihollisjoukot hajotettiin. Sotajoukkomme väkiryynäköllä valloittaen ylängön Jamianon luona lisäsi menestystä ja varmensi vallattujen asemien hallitsemisen. Kolmen viimeisen päivän aikana taisteluissa on otettu 10,000 vihollista vangiksi, joista 256 upseeria — niitten joukossa 4 yleisesikuntaan kuuluvia. Muutamaa italialaiset rykmentit joutuivat käsiimme kokonaisina, kuten esim. 86:s rykmentti johon kuului 2686 miestä, 69:s rykm., 1,932 miestä ja 71:n rykmentti 1,831 miestä. Veronan, Syracusan, Puglian ja Anconan jalkaväkiprikaatit, joihin sanotut rykmentit kuuluivat tuhottiin kokonaan. Taistelukenttä oli italialaisten sotilaitten ruumiitten peittämä."

Rooma, 7 p. kesäk. (Lontoon kautta). — Triestin lähistöllä itävaltalaiset ovat, saatuaan runsaasti varaväkeä, tehneet tuiman hyökkäyksen italialaisia vastaan, mutta päivän kestäneitten taistelujen jälkeen heidät työnnettiin takaisin entisille asemilleen. Itävaltalaisten mieshukka viimeisten päivien aikana käydyissä taisteluissa lasketaan nousevan vähintäin 5,000.

Englantilaiset hyökkäilevät Belgiassa.

Lontoo, 7 p. kesäk. — Virallisesti on ilmoitettu että englantilaiset ovat klo 3.10 aamulla tehneet hyökkäyksen 9 mailin leveällä rintamalla Messiness-Wytschäten harjulla ja saaneet haltuunsa kaikkialla ensimäiset asemat pitkin koko rintamaa. Taistelu jatkuu englantilaisten edistyessä tyydyttävästi. Joukko vankeja on tuotu sotarintaman taakse asemille.

Messiness-Wytschäten harju on 3 mailia etelään Ypressistä ja on se yksistään vain noin 3 mailia pitkä. Harjun ovat saksalaiset kaivaneet juoksuhautoja täyteen varustaen sen jonkinlaiseksi kulmakiveksi rintamassa. Englantilaiset ovat täällä pommittaneet kiivaasti saksalaisten asemia useita päiviä.

Sodasta palaavat canadalaiset sotaherrat esittämässä vaatimuksiaan hallitukselle

Ottawa, kesäk. 6 p. — Eilen käväsi hallituksen edustajien puheilla 12 miehinen, sodasta haavottuneina takaisin palanneiden upseerien lähetystö ilmottamassa vaatimuksiaan ja toivomuksiaan, joita he esittivät "koko Canadan sodassa olevien sotilaitten nimessä."

Ensiksikin nämä työkyvyttömiksi "maansa puolesta taistellessa" joutuneet sotaherrat vaativat, että lainlaadinnallista tietä olisi jokainen 18 ja 45 ikävuosien välillä oleva canadalainen pakotettava aseisiin ja viipymättä lähetettävä rintamaan toisten canadalaisten avuksi. Sen lisäksi vaati tämä "lähetystö," että kaikki kotikaartien sotilaat ja upseerit olisi ilman muita lähetettävä "maatansa puolustamaan sotarintamaan." Ja mikäli teollisuudessa olevat nuoret miehet ovat kysymyksessä, niin näitten sotaherrojen mielestä ne olisi paikalla erotettava työstä, puettava sotilaspukuun ja lähetettävä rintamaan ja heidän tilalleen olisi pantava vanhoja miehiä, naisia ja lapsia, teollisuustyöhön.

Vaativat teollisuuslaitosten hallitukselle ottamista.

Mikäli teollisuuslaitoksien hallituksen haltuun ottaminen on kysymyksessä, niin nämä sotaherrat esittivät melko radikaalisia parannuksia. He vaativat näet, että jokainen teollisuusala, joka valmistaa sotatarpeita, olisi "kohtuullista korvausta" vastaan otettava hallituksen omaisuudeksi, ja sitäpaitsi olisi "kaikki rikkaudet ja sellaiset tulot, jotka kohoovat korkeimmiksi kuin mitä kukin yksilö elämiseensä välttämättä tarvitsee, luovutettava valtiolle, jotta sota voitaisiin voittaa."

Sotilaitten eläkkeitä kohotettava.

Tämän lisäksi esitti lähetystö, että kokonaan työkyvyttömiksi joutuneitten sotilaitten vuotuinen eläke olisi kohotettava nykyisestä $480:stä 840 dollariin, koska elinkustannukset huomattavasti ovat kohonneet. Lesken eläke olisi kohotettava 80 prosenttiin tästä ja lesken lapsille olisi 6 dollarin asemasta alettava maksaa 12 dollaria viikossa ja kokonaan orpojen lapsien eläke olisi 12 dollarista kohotettava $20 viikossa.

Vaativat maaluovutuksia ja lainoja.

Tämän lisäksi esittivät nämä upseerit vaatimuksenaan, että sotilaille palattuaan rintamasta olisi lahjotettava Itä-Canadassa 160 eekkeriä maata ja Länsi-Canadassa 320 eekkeriä ja sen lisäksi annettava rahaa lainaksi $2,500, 5 pros. korkoa vastaan kahdenkymmenen vuoden maksuajalla.

Maasta poistuminen vielä sallittua

Washington, D. C., kesäk. 7. — Registeerauksen johdosta julkaisi oikeusdepartementti eilen illalla lausunnon, jossa sanottiin, että kirjottautumisen vastustus on ollut vähäistä; että miehiä on kirjottautunut "ehkä enemmän kuin sotadepartementti väenlaskutilastojen perusteella ennakolta arvioi" ja että oikeusdepartementin asiamiehet kautta maan ovat jo vanginneet useita henkilöitä, jotka ovat kieltäytyneet registeerautumasta ja tulevat toimittamaan uusia vangitsemisia sikäli kuin kieltäytymisiä tulee heidän tietoonsa. Vangittuja aiotaan syyttää hiljattain voimaansaatetun asevelvollisuuslain mukaisesti.

Registeerautuneiden oikeudet.

Mainitussa lausunnossa "julisti" oikeusdepartementti myöskin, että "registeerautuminen ei ole millään tavoin rajoittanut kenenkään toiminta- eli menettelyvapautta. Aina siihen saakka kunnes mies on (vastaisuudessa lähemmin määriteltävässä järjestyksessä) valittu sotapalvelukseen on hän vapaa menemään, minne hän tahtoo. Jos hän tahtoo poistua maasta, on hänellä oikeus niin tehdä, mutta hänen täytyy palata heti, jos hän on tullut valituksi sotapalvelukseen." Tämä ilmeisesti merkitsee sitä, ettei mies voi poistua maasta sen jälkeen kun arpa on langennut.

Valinnan järjestely.

Registeerauskorttien luokittelussa arvelevat oikeusdepartementin virkailijat vielä kuluvan 7—10 päivää. Ne, jotka ovat fyysillisesti kokonaan kelvottomia sotilaan julmaan ammattiin, erotetaan joukosta. Sitten on määrättävä kuinka paljon kustakin valtiosta otetaan sotaväkeä pakollisesti, tämä määrä riippuen siitä kuinka paljon kussakin valtiossa on saatu, suhteellisesti valtion väkilukuun katsoen, vapaaehtoisia.

Paikallisia "kansalais"-lautakuntia, jotka päättävät siitä kutka registeeratuista vapautetaan, tulee olemaan melkein yhtä monta kuin oli registeerauspiirejäkin, siis ehkä noin 125,000. Kunkin "naapurit" saavat päättää vapauttamisesta. Presidentti Wilson ehkä antaa eri valtioiden kuvernööreille vallan järjestää näiden lautakuntien nimittämisen.

Tämän lisäksi vielä nimitetään toisia lautakuntia vähintäin yksi jokaiseen liittovaltion oikeuspiiriin. Näiden jäsenien ei myöskään saa olla "sotalaitoksen yhteydessä." Tällaisen lautakuntien ratkaistavaksi tulevat vetoomukset alempien lautakuntien päätöksistä. Näiden lautakuntien päätöksistä voidaan vedota ainoastaan presidenttiin.

Vapautusta koskevat ohjesäännöt ovat jo jokseenkin valmiit, mutta niitä ei ole vielä julaistu.

Tähän mennessä ei ole vielä ilmotettu, millä tavalla ne miehet, jotka vaativat vapautusta, kutsutaan vapautus- (kahlehtimis-) lautakuntien eteen. Sotasihteeri Baker on viitannut, että jonkunlaista valamiehistöjen valinnassa tavallisesti käytettävää "pyörää" eli arpalaatikkoa ehkä käytetään, mutta tämän enempää ei tästä ole sanottu.

Milloin sotaväenotto tapahtuu, siitä ei ole vielä varmuutta, mutta "valintakoneiston" pitäisi toimia niin, että valitut voidaan kutsua palvelukseen syyskuun alussa. Aikomuksena on toimittaa valinta kaikkialla samoihin aikoihin, mikäli mahdollista. Tämä "hetki" ei liene monen viikon päässä. Tuskin on mahdollista, että valitsemista voitaisiin toimittaa yhtenä päivänä, kun registeeraustakin täytyi vielä jatkaa eilen ja ehkä jatketaan vielä edelleenkin.

$7,000,000 KOVAA RAHAA LÄHETETTY KAUKAISEEN ITÄÄN.

San Francisco, kesäk. 6 p. — Suurin rahalähetys mitä tämän sataman kautta milloinkaan ennen on lähetetty, lähti tänään matkalle kohti kaukaisen idän maita. Lähetyksessä oli $7,000,000.